

'La repetició és un element d'innovació i avantguarda'

Jordi Balló i Xavier Pérez publiquen l'assaig 'Jo ja he estat aquí'

Jordi Balló i Xavier Pérez són professors de Comunicació Audiovisual de la [Universitat Pompeu Fabra](#). Balló, a més, ha estat destacat enguany amb el Premi Nacional de Cultura per la direcció del [Màster en Documental de Creació](#) de la UPF. Fa deu anys el tàndem Balló-Pérez va publicar un llibre que avui s'ha convertit en una obra de referència: 'La llavor immortal. Els arguments universals en el cinema' (Empúries, 1995). Ara acaben de publicar un segon assaig d'anàlisi audiovisual a quatre mans, 'Jo ja he estat aquí. Ficcions de la repetició' (Empúries, 2005).

Diu Xavier Pérez: 'Hi ha un esperit de continuïtat en la idea d'investigar sobre la ficció audiovisual i sobre el fet que la novetat s'ha de lligar amb la tradició. La idea de repetició, de retorn, de 'remake', de serialitat, és a l'ordre del dia. Ambdues obres comparteixen la voluntat de respondre qüestions universals des d'un punt de vista interdisciplinari i des d'una aproximació cultural. En aquest sentit sí que es tracta d'estudis inèdits'.

'Jo ja he estat aquí' s'obra amb una cita de Kierkegaard que diu que la idea de repetició fa feliç l'home i la idea del record el fa desgraciat, perquè allò que es recorda es repeteix retrocedint, mentre que la repetició pròpiament dita es recorda avançant. Els autors, malgrat sembla un contrasentit i una provocació, defensen que la repetició no és un element conservador, no nega la sorpresa ni tampoc suposa una renúncia a la invenció. Una part del llibre es dedica a valorar la repetició, perquè sovint és un concepte criticat, considerat negatiu. Diu Jordi Balló: 'Hem volgut trencar el mite de que la serialitat, la repetició, és conservadora i rutinària. Al contrari, és un element d'innovació i d'avantguarda'.

Explica Pérez: 'La idea és que els llocs de repetició poden acabar essent creatius. La repetició permet el reconeixement de la petita diferència. Això és el que realment enriqueix la narració. Les petites diferències són com esclatxes de creativitat, tan pel creador com pel públic'.

El llibre analitza la repetició sobretot en l'àmbit audiovisual i en concret en els serials de la televisió. Els autors defineixen 'ficcions de la repetició' com una cadena infinita de successos intermedis. Perquè no és important ni l'inici ni el final, sinó allò que passa pel mig, allò que trenca l'estabilitat d'un model establert.

El projecte va néixer al 1999 durant un viatge a Nàpols on els autors anaven a presentar la traducció a l'italià de 'La llavor immortal'. En una llibreteta van començar a anotar idees i de fet, durant aquell viatge ja van definir la primera versió de l'índex. Però no va ser fins al 2003 que s'hi van posar a fons. I això els ha beneficiat. Explica Jordi Balló: 'Aquest tema ha canviat molt en els últims anys. Ens alegrem de no haver-lo escrit quan se'ns va acudir. Avui els procediments de serialitat són procediments narratius molt fèrtils, la ficció serial està fent una evolució extraordinària i hi ha obres que diuen coses que no s'havien dit mai abans'. Conclou Xavier Pérez: 'En els darrers anys hi ha hagut una gran eclosió de la serialitat televisiva de molta qualitat: 'The Sopranos', 'Six Feet Under', '24', 'CSI'... en són bons exemples. La televisió americana està fent d'avantguarda a la recerca de formats nous, novetats temàtiques...

Aquestes sèries han agafat molta força i estan marcant un nou paradigma creatiu. En aquest sentit, el llibre mostra un cert esperit del temps. Ens aturem en aquestes fites de la televisió i destriem el gra de la palla per localitzar les petites fites assolides'.

17 octubre 2005

Una notícia de VilaWeb.cat

Edició GENERAL

<http://www.vilaweb.cat>

[Enllaç permanent](#)